

OVAM/VITO 1ste lijnscontrolemonster in discipline afvalstoffen en andere materialen 2022

INHOUD

1. DOELSTELLING	2
2. IDENTIFICATIEGEGEVENS	2
2.1 <u>Opdrachtgever</u>	2
2.2 <u>Opdrachtuitvoerder(s)</u>	2
2.3 <u>Coördinatie</u>	3
3. AANPAK VAN DE 1STE LIJNSCONTROLE	3
3.1 <u>Algemeen</u>	3
3.2 <u>Doelstelling</u>	3
4. JAARPROGRAMMA 2022.....	4
4.1 <u>Inhoud</u>	4
4.2 <u>Distributie van de monsters</u>	7
4.3 <u>Analyse</u>	7
4.4 <u>Rapportering</u>	7
4.5 <u>Verwerking van de resultaten</u>	7
4.6 <u>Rapportering van de resultaten naar de laboratoria</u>	8
5. INSCHRIJVINGSMODALITEITEN	8

1. DOELSTELLING

Betrouwbare en vergelijkbare analyseresultaten zijn onontbeerlijk om een adequaat materialenbeleid te voeren en om de rechtszekerheid te waarborgen. Kwaliteitsvolle meetresultaten vereisen dat de analyse volgens uniforme procedures worden uitgevoerd. Het is bijgevolg cruciaal dat alle erkende laboratoria in de discipline afvalstoffen en andere materialen de verplichte procedures (CMA) nauwgezet uitvoeren.

Ook wanneer een erkend laboratorium aan de erkenningsvoorwaarden voldoet, moet het erkend laboratorium nog de algemene en specifieke gebruikseisen van het VLAREL naleven. Een van de specifieke gebruikseisen is de deelname aan de georganiseerde controle op de kwaliteit van de analyses waarvoor het laboratorium erkend is. De bevoegde afdeling voor de erkenningen in de discipline afvalstoffen en andere materialen is de afdeling Afval- en Materialenbeheer (AMB) van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM). Door het uitvoeren van kwaliteitscontroles bij erkende laboratoria wil de afdeling AMB bereiken dat de analyse van afvalstoffen en andere materialen op uniforme wijze en enkel volgens het CMA gebeuren. De OVAM laat zich voor die controle bijstaan door het referentielaboratorium van het Vlaamse Gewest, i.c. VITO.

De controle van de analyselaboratoria erkend in de discipline afvalstoffen en andere materialen door middel van de AARDE ringtesten gebeurt enkel voor pakket A.7 (asbest) en om de 3 jaar voor het pakket A.3.3 (fysische verontreinigingen). Voor de analyses waarvoor geen ringtest kan worden aangeboden, wordt een analytische controle voorzien door middel van de verdeling van een 1ste lijnscontrolemonster.

VLAREL art. 44 bepaalt dat de kosten van de controles van de beproevingen en monsternemingen, metingen en analyses voor de helft voor rekening komen van de deelnemende laboratoria.

2. IDENTIFICATIEGEGEVENS

2.1 Opdrachtgever

OVAM
Afdeling Afval- en Materialenbeheer
Afdeling Bodembeheer
Stationsstraat 110
2800 MECHELEN

2.2 Opdrachtuitvoerder(s)

Laboratoria die:

- erkend zijn of wensen te worden als laboratorium in de discipline "afvalstoffen en andere materialen" volgens het besluit van de Vlaamse Regering van 19

- november 2010 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake erkenningen met betrekking tot het leefmilieu (VLAREL);
- op vrijwillige basis of op uitnodiging wensen deel te nemen.

2.3 Coördinatie

VITO
Analytisch referentielaboratorium
Boeretang 200
B-2400 Mol

Contactpersonen:

Partim Anorganische analyses
Chris Vanhoof
+32 (0)14/335038
christine.vanhoof@vito.be

Partim Organische analyses
Hendrik Van De Weghe
+32 (0)14/335032
hendrik.vandeweghe@vito.be

3. AANPAK VAN DE 1STE LIJNSCONTROLE

3.1 Algemeen

In opdracht van OVAM heeft VITO voor een aantal pakketten waarvoor geen ringtest geprogrammeerd wordt, een 1ste lijnscontrolemonster voorzien ([VLAREL, Artikel 25](#)).

3.2 Doelstelling

Een uniform en tijds-geïntegreerd kwaliteitssysteem invoeren voor de OVAM-erkende laboratoria in de discipline afvalstoffen en andere materialen. Ook niet-erkende laboratoria dienen aan de voormelde kwaliteitscontrole deel te nemen indien ze een OVAM-erkenning wensen te behalen.

Deze 1ste lijnscontrolemonsters dienen in eerste instantie beschouwd te worden als een instrument dat de deelnemende laboratoria toelaat de kwaliteit van de uitgevoerde analyses aan te tonen. Hierdoor kunnen eventuele afwijkingen opgespoord worden en kunnen er aldus corrigerende maatregelen getroffen worden. Afwijkingen kunnen ondermeer bestaan in het significant minder goed presteren dan de overige erkende laboratoria,

Van de erkende laboratoria wordt verwacht dat zij de 1ste lijnscontrolemonsters met dezelfde methoden en voorzorgen behandelen als routinemonsters (bijv. geen

rapportering van een gemiddelde waarde indien niet gebruikelijk voor routinemonsters, geen strengere criteria voor vrijgave van resultaten, ...).

Vrijwillige deelname aan deze 1ste lijnscontrole buiten de OVAM-erkenning is mogelijk, bijv. in het kader van interne kwaliteitszorg, mits voorafgaandelijke goedkeuring door OVAM.

Het signaleren/vaststellen van algemene methodologische problemen bij de erkende laboratoria.

Desgevallend zal het referentielaboratorium de problematiek nader onderzoeken en, via de werkgroepen met de erkende laboratoria, streven naar het optimaliseren van de bestaande analysemethoden.

4. JAARPROGRAMMA 2022

4.1 Inhoud

In opdracht van OVAM organiseert VITO jaarlijks voor een selectie van pakketten een 1ste lijnscontrole in de discipline afvalstoffen en andere materialen. De aangeboden monstertypes zijn reële afvalstoffen en andere materialen.

In CMA/6/D is opgenomen dat de OVAM-erkende laboratoria verplicht moeten deelnemen aan de analyse van een 1ste lijnscontrolemonster met een welbepaalde frequentie. Volgende controlemonsters worden aangeboden:

- Erkenningspakket A.2.1 Meststof/bodemverbeterend middel – anorganische parameters
 - Gedroogd digestaat voor de bepaling van pH, geleidbaarheid, organische stof, totaal N, NH₄-N, aanwezige elementen, P₂O₅ – frequentie dagelijks (mits analyse). Vrijblijvend kunnen de parameters NaO, K₂O, CaO, MgO opgevolgd worden.
- Erkenningspakket A.2.2 Meststof/bodemverbeterend middel – organische parameters
 - Gedroogd digestaat voor de bepaling van minerale olie, naftaleen, acenafteen, fluoreen, fenanthreen, anthraceen, fluorantheen en pyreen – frequentie wekelijks (mits analyse)
- Erkenningspakket A.2.3 Meststof/bodemverbeterend middel – specifieke parameters
 - Gedroogd digestaat voor de bepaling van stabiliteit – frequentie dagelijks (mits analyse).
- Erkenningspakket A.3.1 Niet-vormgegeven bouwstof
 - As/slak voor het uitvoeren van kolomtest en bepaling van pH, geleidbaarheid, aanwezige elementen – frequentie maandelijks (mits analyse)
- Erkenningspakket A.3.1 Niet-vormgegeven bouwstof
 - Granulaat voor de bepaling van minerale olie en 16 PAK (2 afzonderlijke monsters) – frequentie wekelijks (mits analyse)
- Erkenningspakket A.4 Verbranden:

- Houtafval voor de bepaling van As, Cu, Pb, Cr, F, Cl, pentachloorfenol en benzo(a)pyreen – frequentie dagelijks (mits analyse) –
- Erkenningspakket A.5.1 Storten – algemene parameters
 - As/slak voor het uitvoeren van schudtest en bepaling van pH, geleidbaarheid, aanwezige elementen en anionen, TDS – frequentie wekelijks (mits analyse)

De kostenbijdrage in de kolom 'kostenbijdrage voor OVAM-erkende laboratoria' in de tabel geldt voor laboratoria die voor het betreffende pakket erkend zijn en erkend wensen te blijven.

Laboratoria die erkend willen worden of die een uitbreiding van hun huidige erkenning wensen in de discipline "afvalstoffen en andere materialen" kunnen in 2022 gratis deelnemen aan de 1ste lijnscontrole voor betreffende pakketten¹, op voorwaarde dat ze hun intentie tot het behalen van de erkenning voor betreffende pakketten bevestigen aan VITO.

Laboratoria die vrijwillig deelnemen, bv. in het kader van interne kwaliteitszorg, dienen de volledige kosten te betalen, zoals weergegeven in de kolom 'kosten voor overige deelnemers'.

¹ Indien in 2022 de aanmaak van het 1ste lijnscontrolemonster van het betreffende pakket wordt voorzien.

Uit de volgende tabel kan afgeleid worden welke pakketten in 2022 zullen worden aangeboden en in welke distributie.

Distributie	Pakket	Beschrijving	Kostenbijdrage voor OVAM-erkende laboratoria (EUR, excl. BTW)	Kosten voor overige deelnemers (EUR, excl. BTW)
OVAM 1 ^{ste} lijns ANOR	A.2.1	Meststof/bodemverbeterend middel – anorganische parameters	185	370
OVAM 1 ^{ste} lijns OR	A.2.2	Meststof/bodemverbeterend middel – organische parameters	380	760
OVAM 1 ^{ste} lijns ANOR	A.2.3	Meststof/bodemverbeterend middel – specifieke parameters*	40	80
OVAM 1 ^{ste} lijns ANOR	A.3.1	Niet-vormgegeven bouwstof - kolomtest	230	460
OVAM 1 ^{ste} lijns OR	A.3.1	Niet-vormgegeven bouwstof – minerale olie en 16 PAK (2 afzonderlijke monsters)	350	700
OVAM 1 ^{ste} lijns ANOR	A.4	Verbranden	200	400
OVAM 1 ^{ste} lijns ANOR	A.5.1	Storten – algemene parameters - schudtest	270	540

*voor pakket A.2.3 wordt geen aanmaakkosten voorzien omdat dit simultaan met pakket A.2.1 wordt uitgevoerd

4.2 Distributie van de monsters

Tijdens de werkgroepvergaderingen anorganische en organische analyses zal toegelicht worden welke monsters geselecteerd worden voor verdeling en welke parameters moeten gemeten worden. Voor elk 1ste lijnscontrolemonster wordt er naar gestreefd om een hoeveelheid per laboratorium te voorzien zodat het monster gedurende 2 jaar kan gebruikt worden als 1ste lijnscontrole en de resultaten hiervan kunnen opgevolgd worden. De datum van verdeling zal tijdens de werkgroepen en/of per email afgesproken worden.

De monsters dienen afgehaald te worden in of nabij gebouw H196, Boeretang 200 – Gate 196, B-2400 Mol. Hierover zal u ten gepaste tijden meer informatie ontvangen via email. Bij de ophaling dient de vertegenwoordiger/koerier van het laboratorium de individuele lijst van de aangeboden monsters na te kijken en te ondertekenen voor ontvangst van de monsters. Laboratoria dienen zelf de nodige voorzorgen te treffen om de monsters intact te transporteren naar het laboratorium. De koerier dient hiervan op de hoogte gebracht te worden indien het laboratorium de monsters niet zelf komt ophalen.

4.3 Analyse

De toe te passen analysemethoden zijn vastgelegd via ministerieel besluit en opgenomen in het Compendium voor monsterneming en analyse (CMA, [Compendium voor monsterneming en analyses van afvalstoffen en bodem \(CMA\) | EMIS \(vito.be\)](#)).

4.4 Rapportering

Voor de rapportering van de resultaten wordt een invulformulier voorzien dat ter beschikking wordt gesteld via Robin.

De datum van rapportering wordt tijdens de werkgroepvergadering of per email gemeld aan de deelnemende laboratoria, bij voorkeur enkele weken voor de volgende werkgroepvergadering. De rapportering verloopt reeds via Robin.

De te gebruiken eenheden staan op het formulier vermeld; deze kunnen om praktische redenen afwijken van de geldende regelgeving, hoewel dit zoveel mogelijk zal worden vermeden.

4.5 Verwerking van de resultaten

De resultaten van de deelnemende laboratoria worden per parameter verwerkt i.e. berekening van gemiddelde, mediaan, standaard deviatie en relatieve standaard deviatie. Grafisch worden per parameter de individuele resultaten van de laboratoria weergegeven. Elk laboratorium wordt aangeduid door een welbepaald kleur.

4.6 Rapportering van de resultaten naar de laboratoria

De verwerkte resultaten van de verschillende 1ste lijnscontrolemonsters zullen op de werkgroepvergadering van anorganische respectievelijk organische analyses besproken worden. De verwerking van de resultaten wordt vervolgens aan de deelnemende laboratoria bezorgd per email.

5. INSCHRIJVINGSMODALITEITEN

Laboratoria die nog geen labo-account in 'Robin' hebben, dienen dit aan VITO te melden (ringtest@vito.be). VITO zal dan een labo-account aanmaken en voor het gebruik ervan de nodige instructies bezorgen.

In 'Robin' is een tabel opgeladen waarmee de inschrijving van uw laboratorium voor een aantal pakketten reeds vooraf ingevuld wordt. Het betreft de pakketten waarvoor u - in het kader van uw erkenning - verplicht dient deel te nemen aan de 1ste lijnscontrole of als vrijwilliger wenst deel te nemen. U dient de pakketten waarvoor u wenst deel te nemen te verifiëren en te vervolledigen. Indien uw labo niet wenst deel te nemen voor een pakket kan u de inschrijving voor het betreffende pakket manueel verwijderen.

U dient er wel rekening mee te houden dat, bij verwijdering van de inschrijving voor een pakket waarvoor uw labo erkend is, OVAM de procedure voor het schorsen of opheffen van de erkenning voor het betreffende pakket zal opstarten. Indien u geen erkenning voor een bepaald pakket meer wenst, moet dit gemeld worden aan OVAM.

Gelieve contact op te nemen met VITO indien u niet automatisch zou ingeschreven zijn voor pakketten waarvoor uw labo erkend is.

Wij vragen u ook om de gegevens in 'Robin' te actualiseren bijv. contactpersonen te verwijderen (bijv. omwille van pensionering, uitdiensttreding, ...) of toe te voegen. In de webapplicatie dient aangeduid te worden voor welke pakketten de opgegeven contactpersonen informatie wensen te ontvangen.

De inschrijving en keuze van de pakketten voor de 1ste lijnscontrole in de discipline afvalstoffen en andere materialen dient uiterlijk op **woensdag 28 februari 2022** voltooid te zijn.

Op het ogenblik dat u een bevestigingsmail vanuit 'Robin' ontvangt is de inschrijving van uw laboratorium in orde.

In het najaar kan het laboratorium de totale kostenbijdrage van de 1ste lijnscontrole voor OVAM terugvinden in 'Robin'. Op basis hiervan dient het laboratorium een bestelbon aan VITO te bezorgen, waarnaar gerefereerd zal worden op de factuur.

De facturatie van de kostenbijdrage zal rond het einde van elk kalenderjaar gebeuren.

Indien u problemen heeft met het gebruik van de webapplicatie, gelieve contact op te nemen met VITO : Toon De Ceuster (014/335905)